

Cítrics

Amb l'objectiu de reduir els danys i evitar la dispersió de *Delettococcus aberiae* (cotonet de Sud-àfrica), als municipis amb presència confirmada d'esta plaga, la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca facilitarà als agricultors **dispositius d'atracció i mort amb piretrines + feromones**, per al parament de trampes massiu de cítrics, tant per a cultius ecològics com per a convencionals.

Els citricultors podran dirigir-se a les seues cooperatives, ajuntaments, SAT, organitzacions professionals agràries o altres entitats, que podran col·laborar agrupant sol·licituds i citricultors. Cada entitat sol·licitant haurà d'agrupar **una superfície mínima de 5 hectàrees**, i serà responsabilitat de cada entitat la gestió, recollida i repartiment del producte sol·licitat.

El repartiment es realitzarà per a cobrir la meitat de la superfície

declarada, en funció de les existències, sempre que l'agricultor s'encarregue de cobrir l'altra meitat de la superfície mitjançant la compra dels dispositius i la seua col·locació. S'haurà d'aportar una **factura** de compra (recent) de dispositius per a parany de trampes massiu que s'ajusten quant a composició, usos, plaga, cultiu i dosi a la resolució d'autorització excepcional del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en 2024.

La sol·licitud haurà de remetre's abans del **27 de gener de 2024** per correu electrònic (província de València: renovell_ampmar@gva.es; províncies de Castelló i Alacant: sbroseta@tragsa.es).

Es pot accedir a la informació completa en el següent enllaç de la nostra pàgina web:

<https://portalagrari.gva.es/va/agricultura/plagas-campanas-oficiales>

Hortícoles

CREÏLLA

Sembra

La sembra de la creïlla és el moment més delicat del cultiu d'este tubercle, ja que incidix directament en la consecució d'una producció major o pitjor, perquè és en este moment com més exposada a multitud de factors biòtics i abiòtics es troba la planta encara sense germinar i, encara menys, sense arrelar.

A causa de la forma de sembra que es realitza després de les últimes campanyes, bé de manera manual o mecanitzada, és important partir sempre de material vegetal certificat com a creïlla de sembra. Així i tot, cal observar els tubercles abans de sembrar-los per a determinar la presència de malalties com ara la rizoctònia o la sarna, per exemple.

En el cas que es decidisca trossejar la creïlla de sembra, cal prestar especial atenció a deixar que s'assequen els trossos abans de disposar-los en la línia de sembra. En el Registre de productes fitosanitaris del Ministeri d'Agricultura existixen cinc matèries actives destinades al control de la rizoctònia, tres de les quals són microorganismes biològics, com el *Bacillus subtilis* o la *Trichoderma atroviride*, mentre que les altres dos són productes de síntesi, *flutolanil* 46 % i *azoxistrobina* 25 %. Estes matèries actives s'apliquen recomanablement abans de cobrir els trossos de creïlla en terra, amb el solc obert, mitjançant equips de polvorització. En tots els casos, però principalment si s'apliquen microorganismes, la terra ha d'estar en saó, amb una humitat mitjana, i la temperatura ambient no hauria de ser menor de 15 °C.

També és important tindre en compte la profunditat de sembra, la qual no hauria de superar els 10-12 cm (màxim en sòls arenosos).

Si s'ha aplicat fem, ha d'haver-se aplicat amb la suficient antelació perquè no afecte negativament la brotada dels tubercles.

Així mateix, en el moment de l'aplicació de fungicida abans de tancar el solc, pot aprofitar-se per a l'aplicació d'algun insecticida granulat. Autoritzats per al cuc filferro en el Registre estan el **cipermetrín 0,8 %**, en la seua formulació granulada i

la *Beauveria bassiana* (CEP ATCC 74040) 2,3 %.

CEBA

Míldiu (*Peronospora destructor*)

Les plantacions es troben ara en un moment de desenvolupament molt sensible del seu cultiu, i les condicions d'aparició de malalties són favorables, amb humitats matinals i temperatures suaus al migdia.

Principalment nociva és la infecció a causa del míldiu. Este oomicet pot mantindre's tant en els cultius de ceba establits com en els residus de collita, de manera que les seues espores poden sobreviure en terra i infectar les plàntules de cebes. Les espores produïdes durant les nits humides i temperatures moderades (de 4 ° a 25 °C, sent l'òptima per a l' esporulació 13 °C), maduren al matí, i es dispersen durant el dia. Les espores requereixen per a germinar la presència d'aigua i temperatures entre 7 ° i 16 °C.

Detall de mal en fulla (font MAGRAMA)

Per a la infecció de noves fulles, les espores no necessiten pluja. Només amb la simple presència de la rosada a les fulles durant la nit i el matí són possibles les posteriors infeccions.

La millor eina per a combatre esta malaltia és, com en la majoria dels casos, l'aplicació d'accions preventives, que van des de la mateixa preparació del terreny i plantació fins a l'adobament i el correcte maneig dels fungicides aplicats per a evitar resistències.

Vista general de la parcel·la afectada per mildiu
(font: MAGRAMA)

Control no químic

Es recomana adaptar les files per a orientar-les en la direcció dels vents dominants per a afavorir la ventilació de la parcel·la i reduir la condensació d'aigua sobre les plantes. Així mateix, augmentar el marc de plantació millorarà eixa ventilació, afavorint a més el cobriment i distribució dels productes fungicides que s'apliquen.

En el moment del reg és molt important evitar embassaments i mantindre un correcte anivellament del sòl, així com uns bons drenatges i escorrenties.

L'excés de nitrogen pot afectar negativament la resistència de la planta enfront de l'entrada de malalties. Este excés de nitrogen pot afectar l'absorció de potassi i dificultar la ventilació de la parcel·la per l'augment descontrolat del fullatge, i afavorir la condensació d'aigua sobre les plantes i, amb això, les infeccions de fongs. D'una altra banda, també cal considerar la importància dels microelements en la millora estructural de la fulla, en concret el calci. Essencial en este cultiu, conferix a la fulla una estructura més resistent, sempre tenint en compte el necessari equilibri amb el magnesi. Qualsevol desequilibri que es produísca en el pla nutricional de la planta afecta decisivament tant el rendiment com la preservació de la planta enfront de malalties.

Finalment, la introducció d'altres espècies vegetals dins d'una rotació de cultius és un factor també important que cal tindre en compte, així com no repetir el mateix cultiu de manera continuada, ja que seleccionariem les plagues i malalties que solen atacar-lo amb la consegüent aparició de tota classe de problemes durant el cultiu.

Control químic

S'ha d'aplicar suficient producte fungicida per a cobrir bé la planta, però sense arribar a produir escorriment a causa de les característiques especials de les fulles de les cebes (hidròfobes). És recomanable utilitzar adherents o mullants que eviten en la mesura del possible l'escorriment del producte i milloren el cobriment de la fulla. D'esta manera, tota la superfície foliar del cultiu es trobarà protegida, especialment en tractaments preventius.

Matèries actives	Dosi/Ha	Ps (dies)	Codi frac.	Risc de resistències	Observacions
Azoxistrobina 20 % + Difenconazole 12,5 %	1 L.	7	11-03	Alt	Només 1 aplicació cycle cultiu
Azoxistrobina 25 %	0.8-1 L	7	11	Alt	Màxim 3 aplicacions per cycle cultiu
Fluoxastrobina 10 % + protriconazole 10 %	1-1.25 L.	21	11-03	Alt	Risc determinat pel grup 11
Cimoxanil 3 % + Sulfat cuprocàlcic 22,5 %	2.4-3 kg.	7	27	Baix-mitjà	
Ciazofamida 16%	1-1,25 L.	7	21	Alt	Màxim 3 aplicacions per cycle cultiu
Oxatiapropilol 10 %	0.2 L.	7	49	Mitjà-alt	
Propamocarb 52,5% + Fluopicolida 6,25%	1.6 L.	7	28-43	Mitjà	
Hidròxid cúpric 13,6 % + Oxiclorur de coure 13,6 %	2-2.8 L.	3	M01	Baix	
Oxiclorur de coure 25 %	3 kg.	3	M01	Baix	
Oxiclorur de coure 37,5%	2.5-3 kg.	3	M01	Baix	
Oxiclorur de coure 38%	2-2.5 L.	3	M01	Baix	
Oxiclorur de coure 50%	1,5-1,6 kg	3	M01	Baix	
Oxiclorur de coure 52%	0.6-3 L.	3	M01	Baix	
Oxiclorur de coure 70%	0.5-1.05 L.	3	M01	Baix	
Òxid cuprós 50 %	1.5-2 kg.	3	M01	Baix	
Sulfat cuprocàlcic 12,4 %	0,6 L.	3	M01	Baix	
Sulfat cuprocàlcic 20%	3.8-5 kg.	3	M01	Baix	
Sulfat tribàsic de coure 19%	2.5 L.	3	M01	Baix	
Sulfat tribàsic de coure 40%	1,5-2.5 L.	3	M01	Baix	
Valifenalato 6 % + Oxiclorur de coure 15 %+ Hidròxid cúpric 15 %	2.5 kg.	3	40-M01	Baix	

Per a consultar els riscos de resistències es pot consultar la pàgina web de l'IRAC: <http://www.irac-online.org/modes-of-action/> i del FRAC <http://www.frac.info/what-s-new/2018/02/26/publication-of-the-frac-code-list-2018>

Fruiters

FRUITERS DE PINYOL I LLAVOR

Tractament d'hivern

El tractament d'hivern és recomanable realitzar-lo en totes les plantacions de fruiters, especialment en les de major edat. Té gran importància per a controlar o disminuir els atacs posteriors d'algunes plagues o malalties com: poll de San José (*Quadraspidiotus perniciosus*), pugons (*Myzus persicae* i altres), abonyegat (*Taphrina deformans*), aranya roja (*Panonychus ulmi*), oïdi (*Sphaerotheca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*) o psil·la (*Cacopsylla pyri*).

Recomanacions que cal tindre en compte

Es realitzaran els tractaments després d'haver podat.

- Els tractaments d'hivern actuen per contacte, i per este motiu cal banyar bé totes les parts de l'arbre sense oblidar les rames més altes.
- El tractament no s'ha de realitzar en temps plujós ni en dies de risc de gelada ni vent. La temperatura haurà de ser superior a 5 °C.
- El polisulfur s'utilitza sol; no s'ha de mesclar amb compostos de coure ni insecticides.
- Han de transcórrer com a mínim 30 dies entre un tractament de polisulfur i un altre amb oli.
- Els olis de parafina són menys eficaços contra insectes. Per a augmentar l'eficàcia contra estos, s'han de mesclar amb un insecticida.
- Els olis en general tenen baixa eficàcia contra fongs; han d'utilitzar-se mesclats amb coure o amb un altre fungicida.

Elecció de tractament

Hi ha diverses possibilitats de tractament. Per a executar-lo, s'ha de triar la que més s'acomode als problemes de cada parcel·la segons l'observació en la poda o en la campanya anterior.

- **Polisulfur de calci:** este producte està especialment recomanat en els programes de protecció integrada per la seua baixa toxicitat i autoritzat en agricultura ecològica.

Té bon efecte contra el poll de San José i, sobretot, contra l'oïdi.

S'ha de realitzar el tractament en els estats fenològics A/B/C (00/01/03). Cal tindre especial compte amb la maquinària utilitzada, perquè pot ser corrosiu amb els components que continguin coure (llautons, etc.).

- **Oli mineral+insecticida+oxiclorur de coure 50:** està aconsellat quan hi ha problemes d'aranya roja, anàrsia, abonyegat, poll de San José i pugons. S'ha de realitzar immediatament abans de la floració, estats fenològics C/D (03-07/10-55).

Insecticides que cal emprar (fruiters de llavor i pinyol): *piretroides* (autoritzats en el cultiu), *piriproxifén*.

S'ha de recordar que el Reglament d'execució (UE) 2018/1981 de la Comissió, de 13 de desembre de 2018, limita a 4 quilos la quantitat màxima de coure metall que pot aplicar-se per any i hectàrea en tots els fruiters, inclòs l'ametler.

PERERA

Psil·la (*Cacopsylla pyri*)

En parcel·les amb problemes d'este insecte, l'estratègia de control de la plaga pot consistir a dificultar que la femella deposite els ous sobre la fusta mitjançant aplicacions de caolí o en el control d'adults hivernants mitjançant tractaments insecticides. Estos es realitzaren en dies assolellats, sense vent i cap al migdia.

Productes: *piretroides* (autoritzats en el cultiu) i *oli parafínic*

BRESQUILLERA

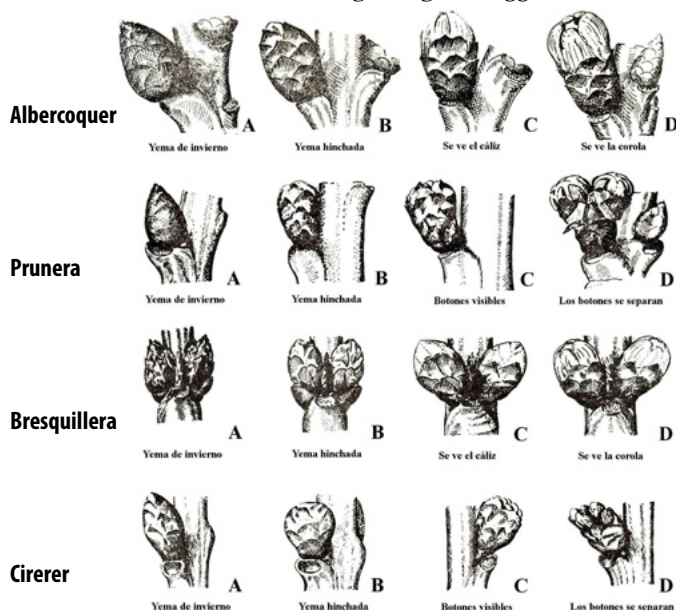
Pugó verd (*Myzus persicae*) i abonyegat (*Taphrina deformans*).

Per al control de femelles fundadores es recomana tractar en estat fenològic C/D (03-07/10-55) amb un insecticida al qual es pot afegir un fungicida que controle l'abonyegat.

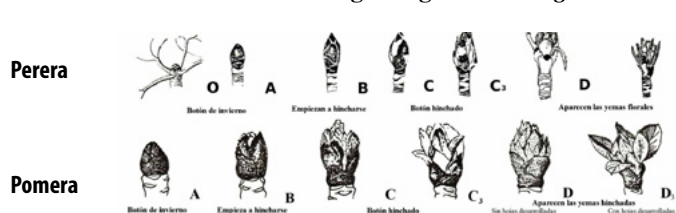
Insecticida: *oli de parafina*, *acetamiprid*, *flonicamid*, *sals potàssiques d'àcids grassos C14-C20*, i *tau-fluvalinat*.

Fungicida: *captan*, *compostos de coure*, *dodina*, *polisulfur de calci*, *tebuconazole* i *Trichoderma atroviride* soca SC1 1.

Estats fenològics segons Baggiolini

Estats fenològics segons Fleckinger

CAQUI

Taca foliar (*Mycosphaerella nawae* Hiura & Ikata)

Fruïtes de caqui en terra: possible reservori de plagues per a la pròxima campanya

Les mesures de cultiu que es realitzen en esta època de l'any van encaminades a reduir la quantitat d'inòcul. En este sentit és fonamental l'eliminació de les fulles de terra, que s'incorporen amb un conreu superficial a principi d'hivern o es recullen per a incinerar-

les o fer compostatge. Així mateix, l'eliminació dels fruits de la terra és una bona mesura profilàctica per a disminuir el reservori de plagues que queden en aquells i que a la primavera passaran al cultiu.

Vinya

Mosquit verd

En els últims anys s'està observant un increment important dels nivells poblacionals d'esta plaga a les vinyes de totes les zones vitícoles de la Comunitat Valenciana.

Este augment poblacional creiem que és conseqüència de diversos factors, no d'un només, entre els quals podem destacar els següents:

- Modificacions de les condicions climàtiques, com augment de les temperatures i disminució de les precipitacions.
- Augment de parcel·les abandonades de cultiu.
- Reducció del nombre de matèries actives autoritzades contra la plaga.
- Canvis en les estratègies de control del cuc del raïm. Fitosanitaris polivalents arna-mosquit verd han desaparegut del mercat.

El mal directe d'esta plaga es produïx per les picades sobre les fulles, que quan l'atac és molt intens, pot arribar a produir defoliacions prematures dels ceps.

No obstant això, el principal mal que causa la plaga són els danys secundaris, ja que una defoliació prematura dels ceps produirà un rebrot d'estos, amb la consegüent pèrdua de reserves, que pot ocasionar problemes en la brotada del pròxim any, així com la disminució dels principals paràmetres de qualitat en els futurs vins (menor grau alcohòlic, disminució dels punts de color, etc.)

Davant d'esta situació, la Conselleria d'Agricultura en col·laboració amb els tècnics de Cooperatives Agroalimentàries CV pretén rea-

litzar una sèrie d'actuacions encaminades a minimitzar els danys ocasionats per la plaga. Entre estes actuacions podem destacar les següents::

- Localització i marcatge de parcel·les amb diferents graus d'atac, per a estudiar-ne la brotada en la pròxima campanya.
- Realització d'assajos d'estratègies per al control de la plaga, combinant llinars de tractament i matèries actives autoritzades.
- Estratègies d'actuació amb diferents mitjans de lluita aplicables en viticultura ecològica.

Confusió sexual contra el cuc del raïm

Amb la finalitat de reduir els danys ocasionats pel cuc del raïm, *Lobesia botrana*, la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca facilitarà als viticultors difusors de feromona, per a la posada en pràctica de la confusió sexual a la vinya, tant per a cultius ecològics com per a convencionals.

Les cooperatives, les SAT, les DO, organitzacions professionals agràries, ajuntaments o altres entitats podran col·laborar en esta campanya agrupant sol·licituds i viticultors. Cada entitat sol·licitant haurà d'agrupar una superfície mínima de 10 hectàrees, sent responsabilitat de cada entitat la gestió, recollida i repartiment del producte sol·licitat.

El repartiment es realitzarà per a cobrir la meitat de la superfície declarada, en funció de les existències, sempre que el viticultor s'encarregue de cobrir l'altra meitat de la superfície mitjançant la compra de qualsevol producte de confusió sexual (passiu, actiu o microencapsulat per a polvorització), així com la seua col·locació/aplicació sobre la vinya. S'haurà d'aportar la factura de compra (recent) de qualsevol producte de confusió sexual que es trobe inscrit en el Registre de productes fitosanitaris del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

La sol·licitud haurà de remetre's **abans del 2 de febrer de 2024** per correu electrònic (província de València: renovell_ampmar@gva.es; províncies de Castelló i Alacant: sbroseta@tragsa.es).

Es pot accedir a la informació completa en el següent enllaç de la nostra pàgina web <https://portalagrari.gva.es/va/agricultura/plagas-campanas-oficiales>

Alacant

Ctra. Elx-Dolors, CV-855 Km. 1
Estación Experimental Agraria ELX / ELCHE
Secció Sanitat Vegetal
03290 ELX / ELCHE
Tel. 96 690 79 99
sanidadvegetalalicante@gva.es

Secció de Certificació Vegetal

Carrer de la Democràcia, 77.
Ciutat Administrativa 9 de Octubre
Edif.B3 - 46018 València
Tel. 96 124 72 69

Castelló

C/ Comercio, 7
12550 Almassora
Tel. 96 455 83 42/43
svalmassora@gva.es

València

Av. de Alicante, s/n.
Apartado 125
46460 Silla
Tel. 96 120 76 90 / 91
spf_silla@gva.es

Informació toxicològica

Tel. 91 562 04 20

Internet <https://portalagrari.gva.es/va/agricultura/boletin-de-avisos>